

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/128/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121432106
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:6121432106.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava - Ružinov, IČO: 35 697 270, právne zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX T., v konaní o zaplatenie 97,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi na istine 20 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 05.07.2020 až do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd z a m i e t a žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty 77,96 eur.

III. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi súd n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu v ktorom žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie vyššie uvedenej sumy s príslušenstvom. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz, ktorý bol však zrušený, pretože sa ho neporadilo doručiť do vlastných rúk žalovanej a spis bol postúpený na Okresný súd Humenné.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzatvoril zmluvu č. K. na základe ktorej zapožičal žalovanej SIM kartu s telefónnym číslom. K zmluve bol uzavretý dodatok, na základe ktorého bol žalovanej odpredaný mobilný telefón za dohodnutú kúpnu cenu, s dohodnutými splátkami, vrátane dohodnutej zmluvnej pokuty. Žalovaná porušila zmluvné podmienky a nezaplatila cenu za telekomunikačné služby vo výške 20 eur a preto je povinná v zmysle dodatku k zmluve, zaplatiť žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške 77,96 eur. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5. Dodatku k zmluve a bol zohľadnený aj časový aspekt trvania zmluvy do okamihu porušenia zmluvy, ako aj doba viazanosti. Žalovaná nereagovala na výzvu žalobcu na úhradu.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. Súd zistil tento skutkový a právny stav:

Strany konania uzatvorili Zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku, na základe ktorej bolo poskytnutá žalovanej SIM karta, žalobca sa zaviazal na poskytovanie telekomunikačných služieb a v zmysle dodatku jej odpredal koncové telekomunikačné zariadenie za dohodnutú cenu v dohodnutých splátkach s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalovaná si svoje povinnosti

nesplnila a nezaplatila za telekomunikačné služby sumu 20 eur. Zmluva a dodatok k nej boli uzatvorené dňa 09.10.2019. Zmluvná pokuta bola dohodnutá v článku 2.5. Dodatku k zmluve. Žalovaná dlhovala faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 30.01.2020 sumu 10 eur, faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 30.01.2020 sumu 10 eur, faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná 01.03.2020 na sumu 10 eur, faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná 01.03.2020 na sumu 10 eur. Z pokusu o pokonávky zo dňa 20.05.2020 vyplýva, že žalobca vyzýval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná si tieto svoje povinnosti nesplnila.

5. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a.) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b.) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c.) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d.) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e.) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f.) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g.) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h.) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i.) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,

b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,

c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

6. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

7. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

8. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9. Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

10. Žalobca si okrem istiny za telekomunikačné služby na ktoré má jednoznačné nárok a ktoré mu súd priznal v zmysle Zmluvy dodatku a Zákona o telekomunikačných službách, uplatnil aj zmluvnú pokutu dohodnutú v dobe 2.5. Dodatku k zmluve vo výške 77,96 eur, pričom súd mu tento nárok v časti zmluvnej pokuty zamietol. Súd poukazuje na § 53 Občianskeho zákonníka, že v tomto prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán konania v neprospech spotrebiteľa - žalovanej. Je zrejmé, že istina za telekomunikačné služby, ktorú nezaplatila žalovaná bola vo výške 20 eur, avšak žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 77,96

eur, čo je celkom zjavne neprimerané. Neobstojí ani obrana žalobcu, že dohoda o zmluvnej pokute zohľadňovala dĺžku viazanosti a dĺžku trvania zmluvy do dňa porušenia povinnosti zo strany žalovanej. Aj v takomto prípade sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná a preto súd žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu nepriznal a v tejto časti mu žalobu zamietol. Súd poukazuje aj na iné rozsudky v obdobných veciach, napríklad rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 13.08.2010 sp. zn. 17C/23/2010, kde súdy rozhodli obdobne.

11. Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

29. Súd považoval za nedôvodnú žalobu žalobcu v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá v dodatku k zmluve. Ako súd už vyššie skonštatoval, žalobca svoje právo v danej veci odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše zmluvná pokuta mala byť písomne dojednaná ani nie v zmluve o spotrebiteľských úveroch, ale v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah žalovaný ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že žalobca ako dodávateľ, zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných zmlúv ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

12. Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

13. Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá (§ 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka) a teda takej, ktorá sa považuje za neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky. Preto súd žalobu v časti žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty v sume 77,96 eur zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 s tým, že v prevažnej miere mala úspech

v konaní žalovaná, avšak súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.